

De Omroeper

**Informatieblad van de
Evangelisch-Lutherse gemeente Zutphen**
(preekplaatsen Zutphen, Tweekelo en Hengelo)

39^e jaargang, nr. 4 (december 2019 - februari 2020)

Kerkgebouw

Beukerstraat 10, 7201 KP Zutphen tel.: 0575-516593

Postadres: Korte Beukerstraat 15, 7201 KP Zutphen

Secretariaat: ELG Zutphen, p/a Heeckerenlaan 24

7203 BC Zutphen; e-mail: janvanbeijeren@planet.nl

Kerkdiensten in Zutphen

Elke zondag om 10.15 uur

Predikant

Mw. ds. Louisa Vos, Backermark 59, 8016 LJ Zwolle

tel.: 06-44113497; e-mail: louisa.vos@gmail.com

Ledenadministratie

Dhr. Peter Folmer, Ramshof 19, 7232 DA Warnsveld

tel.: 0575-521437; e-mail: peter@folmer-pruis.nl

Koster

Dhr. Peter van der Zalm, Rossinistraat 10, 7204 NX Zutphen

tel.: 0575-523838

Cantor

Mw. Agnes Bedeker, Van Hoornlaan 52, 7207 JL Zutphen

tel.: 0575-527845; e-mail: a.b.bedeker@online.nl

Organist

Dhr. Jan de Ruiter, tel.: 06-50228776; ruiterjade@hotmail.com

Website: www.luthersegemeentezutphen.nl

info@luthersegemeentezutphen.nl

Wie op **facebook** zit en "Lutherse gemeente Zutphen" intikt komt op onze site.

Er is ook een directe link , die staat onderaan pag.2..

Namen, telefoonnummers en e-mailadressen van de kerkenraadsleden vindt u in het Kerkenwerkboekje.

Inhoud:

Van de redactie	3	Condsideratie	9
Overweging	3	Herdenking val vd Berlijnse muur	10
In memoriam	5	Gedicht: Anna tot Jozef	14
Pax Domini	6	Collecteopbrengsten, bloemengroet	16
Geen adventsbijeenkomst Tweekelo	8	Oproep Lunette	16
Nieuwjaarsbijeenkomst 5 jan.	8	Stadsklooster avondgebeden	17
Ds. Wöhle bezoekt ons 8 dec.	8	Lebuïnusmis te Hengelo	18
Nieuwe website	9	Kerkdiensten	20

Van de redactie: Gelukkig Nieuwjaar!

Een beetje voorbarig, zult u misschien denken. Maar op 1 december is het nieuwe kerkelijk jaar begonnen, de eerste zondag van de Advent, de voorbereidingstijd voor Kerst. Op alle zondagen van de Advent zingen we het stapellied 461, elke week een strofe erbij: *Wij wachten op de Koning*.

En met Kerst vieren we feestelijk de komst van de Koning!

Voor het zover is, moet er nog wel het een en ander gebeuren.

Werk voor predikant, cantor, cantorij en organist.

In dit nummer vindt u een kerstverhaal van Godfried Bomans, een verslag van de bijeenkomst met ds. Günther op 10 november, en de Lebuïnusviering in Hengelo, op dezelfde dag. De gebruikelijke rubrieken treft u ook weer aan. Veel leesplezier gewenst!

Overweging - een kerstverhaal van Godfried Bomans

Een witte kerst

Er was eens een man die het kerstfeest grondig wilde vieren. Hij haalde een laddertje uit de schuur en spande langs het plafond de

rode papieren slingers die daarvoor garant zijn. Aan de lamp hing hij één van die rode bellen, die opgevouwen weinig lijken, maar naderhand nog aardig meevallen. Toen dekte hij de tafel. Hij had hiervoor urenlang over drie winkels verdeeld in de rij gestaan, maar het zag er dan ook goed uit. Naast elk bord stak hij tenslotte een kaarsje aan, waarvan je er tien in een doos koopt, en klapte in zijn handen. Dit was het teken om binnen te komen. Zijn vrouw en kinderen, die al die tijd in de keuken elkaar met een verlegen glimlach hadden aangekeken, kwamen bedremmeld binnen.

“Nee maar”, zeiden ze, “dat had je niet moeten doen.”

Maar omdat hij het toch gedaan had gingen ze blij zitten en keken elkaar warm aan. “En nu gaan we niet alleen smullen”, zei de man, “we moeten ook beseffen wat er nu eigenlijk gebeurd is.” En hij las voor hoe Maria en Jozef alle herbergen aflieden, maar nergens was er plaats. Maar het kind werd ten slotte toch geboren, zij het in een stal. En toen begonnen ze te eten, want nu mocht het, al was er dan veel ellende in de wereld.

“Kijk”, zei de man, “dat is nu Kerst vieren en zo hoort het eigenlijk.”

En daarin had hij gelijk. En zij verwonderden zich over de hardvochtigheid van al die herbergiers, maar het was ook 2000 jaar geleden moet je denken, zoiets kwam nu niet meer voor. En op dat ogenblik werd er gebeld. De man legde de banketstaaf die hij juist aan de mond bracht, verstoord weer op zijn bord. “Dat is nu vervelend”, zei hij, “er is ook altijd wat.” Hij knoopte zijn servet los, sloeg de kruimels van zijn knie en slofte naar de voordeur.

Er stond een man op de stoep met een baard en heldere, lichte ogen. Hij vroeg of hij hier ook schuilen mocht, want het sneeuwde zo. Het was namelijk een witte kerst, dat heb ik nog vergeten te zeggen, hoe kan ik zo dom zijn. De beide mannen keken elkaar een ogenblik zwijgend aan en toen werd de één door een grote drift bevangen. “Uitgerekend op Kerstmis”, zei hij, “zijn er geen andere avonden.” En hij sloeg de deur hard achter zich dicht. Maar terug in de kamer kwam er een vreemd gevoel over hem en de tulband

smaakte hem niet. "Ik ga nog eens kijken", zei hij, "er is iets gebeurd, maar ik weet niet wat." Hij liep terug naar de stoep en keek in de warrelende sneeuw. Daar zag hij de man nog juist om de hoek verdwijnen, met een jonge vrouw naast zich, die zwanger was. Hij holde naar de hoek en tuurde de straat af, maar er was niemand meer te zien. Die twee leken wel in de sneeuw te zijn opgelost. Want het was zoals gezegd, een witte Kerst. Toen hij weer in de kamer kwam zag hij bleek en er stonden tranen in zijn ogen. "Zeg maar even niets", zei hij, "die wind is wat schraal, het gaat wel weer over." En dat was ook zo, men moet zich over die dingen kunnen heen zetten. Het werd nog een heel prettig Kerstfeest, het was in jaren niet zo echt geweest. Het bleef sneeuwen, de hele nacht door een zelfs het kind werd opnieuw in een schuur geboren.

Dit is toch wel een van mijn meest geliefde kerstverhalen. Ontroerend vind ik het, want ik stel mij voor dat de man voor het eerst van zijn leven kerstballen heeft opgehangen en de kamer zo mooi heeft versierd. Voor al dat moois heeft hij nu de tijd genomen. Ik lees mijzelf in het verhaal en steeds weer ontdek ik nieuwe dingen. Dit jaar is het: hoe zou het zijn geweest wanneer de man over zijn tranen had kunnen vertellen tegen zijn vrouw en kinderen?
Ds. Louisa Vos

In memoriam mevrouw Margot Idzes

Met eerbied en liefde gedenken wij Margot Elsa Irene Idzes-Wulkow, geboren op 4 februari 1929 in Kanin (klein plaatsje in Pruisen). Zij overleed 10 november 2019 op 90-jarige leeftijd in Hengelo. Als kind groeide zij op bij haar ouders en grootouders, op volwassen leeftijd kwam ze in Nederland wonen, toen ze haar man Herman had leren kennen. Ze vestigden zich in Twente en kregen samen een zoon, Ulrich. Herman overleed in 1981. Hij was nog jong, en Ulrich was ook nog jong. Dit heeft veel invloed op hun leven gehad. Gelukkig ontmoette Margot een nieuwe vriend, waarmee ze een

paar jaar haar leven heeft gedeeld, tot ook hij overleed. Margot was jarenlang van harte en meelevend lid van de Lutherse gemeente in Tweekelo. Daar heeft ze veel vreugde in gekend. In 2018 werd ze ernstig ziek, en werd ze opgenomen in het hospice in Hengelo. Maar daarna knapte ze toch weer wat op en het laatste jaar heeft ze doorgebracht in het verpleeghuis. Gaandeweg namen haar krachten steeds meer af, en ze werd nog meer dan eerder gehinderd door slechthorendheid. Haar belangstelling voor andere mensen bleef. Het geloof was belangrijk voor Margot, het was de troost en hoop van haar leven. De afscheidsdienst vond plaats op 18 november. Een van de liederen die klonken, door Margot zelf aangegeven was:

*So nimm denn meine Hände
und führe mich
bis an mein selig Ende
und ewiglich!
Ich mag allein nicht gehen,
nicht einen Schritt;
wo du wirst geh'n und stehen,
da nimm mich mit.*

Wij moesten Margot Elsa Irene Idzes-Wulkow uit handen geven, in de handen van de levende God.

Ds. Louisa Vos

Pax Domini – vredegroet

De vredegroet heeft een plaats in de avondmaalsliturgie. Ze vloeit voort uit het Agnus Dei: Christus, o lam Gods, die der wereld zonden draagt, erbarm u onzer. Christus, o lam Gods, die der wereld zonden draagt, geef ons uwe vrede. Amen. We bidden om de vrede van Christus, en wanneer we elkaar aansluitend begroeten, groeten we elkaar met zijn vrede. We geven elkaar de vrede van Christus. Daar zit geen twijfel of belemmering in, Christus is zeker met ons, en in zijn vrede groeten wij elkaar. In de cursus Leren van Luther hebben we gezien dat Bonhoeffer, in het spoor van Maarten

Luther, benadrukt dat in de gemeenschap de één voor de ander de plaats van Christus in kan nemen. Bijvoorbeeld bij het luisteren naar de ander, wanneer hij of zij vertelt over zijn last, misschien zijn zonden. En de één kan de ander in de plaats van Christus vergeving schenken. En dan gaat het over mensen die leven onder het kruis van Christus, zo schrijft Bonhoeffer dat. Mensen die van zichzelf weten dat ook zij aangewezen zijn op de vergeving van God en van de naaste. Zo verkeren wij in de gemeenschap met elkaar, luisterend naar elkaar en elkaar vergeving schenkend. Soms expliciet, veel vaker met een hart dat door vergeving toegewijd is. Wanneer wij elkaar met de vrede van Christus groeten, doen wij dat in de gezindheid van vergeving. En daarbij nemen wij ook elkaars plaats in. Wanneer ik bij de vredegroet één of twee andere gemeenteleden met een handdruk groet, en ik zeg daarbij 'De vrede van Christus', dan geldt die groet de hele gemeente. Het is een geschenk dat wij in vrijheid elkaar op deze manier bij het avondmaal kunnen groeten. Ik hoef mij geen zorgen te maken of ik iemand over het hoofd zie, of ik iemand anders tekort heb gedaan wanneer ik hem geen hand heb gegeven. Want dat heeft mijn broeder of zuster in de gemeente dan gedaan voor mij. Het is bij dit alles goed te beseffen dat mensen het op hun eigen wijze doen. De één zal eraan hechten om bijna alle mensen te begroeten, de ander zal vooral de buurman of de buurvrouw de hand schudden. Zo geven wij allen er op onze eigen wijze uitdrukking aan dat wij leven van de vergeving en dat onze vreugde en onze hoop in Christus zijn. De vrede van de Heer zij met u allen.

Ds. Louisa Vos

Adventsbijeenkomst Tweekelo – kan helaas dit jaar niet plaatsvinden

Helaas, helaas kan de traditionele adventsbijeenkomst in de Johanneskerk in Tweekelo dit jaar niet doorgaan. De kerk bleek al te zijn verhuurd op 15 december en andere mogelijkheden bleken er

niet te zijn. Daarom is besloten deze bijeenkomst dit jaar te laten vervallen. Uiteraard bent u allen wel welkom in de dienst op die morgen, 10.30 uur. En aansluitend bij de koffie.

Samen het nieuwe jaar beginnen in Twente – 5 januari 2020 – 10.30 uur

Op 10 november werden we als Lutherse gemeente zeer hartelijk ontvangen door de Oud-Katholieke Statie St. Lebuinus. En graag nodigen wij, als Lutherse gemeente, op onze beurt de OKK (en uiteraard ieder die wil komen) uit voor de dienst op de eerste zondag in het nieuwe jaar, op 5 januari 2020. In het woord 'samen' is een ieder ingesloten, geen mens uitgesloten! Daarom, komt allen 5 januari naar de Lebuinus kapel, voor de dienst, om elkaar te ontmoeten en elkaar bij de koffie en de koek een goed en gezond nieuwjaar te wensen. Komt allen!

De kerkenraad

Bezoek van ds. Andreas Wöhle, president van de Evangelisch-Lutherse Synode

Ds. Andreas Wöhle bezoekt als president geregeld Lutherse gemeenten. Hij wil graag luisteren naar wat er binnen de gemeenten leeft en zicht krijgen op wat er zoal speelt aan uitdagingen, vragen en suggesties. En andersom kan hij bij zo'n bezoek vertellen wat er bij de Lutherse Synode leeft en hoe zaken op landelijk gebied worden aangepakt. Bij zo'n bezoek gaat hij voor in de zondagse eredienst en daarna is er bij of na de koffie alle ruimte om als gemeente met hem in gesprek te gaan.

Op zondag 8 december bezoekt ds. Wöhle onze gemeente, in Zutphen. En natuurlijk is de gehele gemeente, dus ook de mensen die doorgaans in Twente naar de kerk gaan, van harte uitgenodigd! Meer nog dan dat, het zou echt fijn zijn wanneer u allen komt, zodat we als gehele gemeente met ds. Wöhle kennis kunnen maken en hij

met de gemeente. En het zou fijn zijn wanneer alle vragen, zowel die van Hengelo, Twekkelo als Zutphen aan de orde komen. Daarom nogmaals: graag tot 8 december, 10.15 uur in de Lutherse kerk in Zutphen!

De kerkenraad

Nieuwe website

U weet vast wel dat wij een eigen website hebben, met wat gegevens over de gemeente en de kerk. Al een tijd geleden heeft de kerkenraad vastgesteld dat die aan vernieuwing toe is. Nu is dat gemakkelijker gezegd dan gedaan. Maar er wordt hard aan gewerkt, we hopen u er binnenkort meer van de kunnen laten weten. Jan vB

Consideratie

Ook de generale synode van de PKN is met nieuwe dingen bezig; u hebt daar eerder over kunnen lezen naar aanleiding van het rapport Kerk 2025. Er moet het nodige op de schop, en daartoe worden wijzigingen in de kerkorde voorgesteld. De kerkenraden moeten hun oordeel daarover geven. Dat heet *consideratie*. Ik wist niet beter dan dat als je *consideratie* met iemand hebt, dat je dan *toegeeflijk* bent, ergens minder zwaar aan tilt. Tot mijn verrassing geeft Van Dale bij het woord *consideratie* als eerste betekenis: *overweging*, en als tweede *toegeeflijkheid* en als derde *hoogachting*. Zo leer je nog eens wat! Zo heeft de kerkenraad *geconsidererd* over enkele voorstellen. Daar was er één bij dat ons nogal zorgen baarde: het schrappen van een artikel, dat vooral voor kleine gemeenten (minder dan 300 leden) een uitweg uit een moeilijke situatie kan bieden: onder bepaalde voorwaarden kan een emerituspredikant het dienstwerk van een predikant vervullen voor een periode van ten hoogste 4 jaar. Dat biedt zo'n gemeente de mogelijkheid in alle rust uit te zien naar een definitieve oplossing voor een vacature. De kerkenraad heeft bij de classis bezwaar aangetekend tegen het laten vervallen van dit artikel. Maar de classis heeft hierin niet het laatste

woord: dat is aan de generale synode. Die weegt de argumenten die door de verschillende classes zijn aangevoerd.

Al eerder zijn er wijzigingen doorgevoerd, die vooral voor kleine gemeenten bezwaarlijk zijn. Zo is in de toekomst niet meer toegestaan dat in een kerkenraad niet alle ambten in drievoud zijn ingevuld. Wij komen een heel eind, maar hebben slechts twee diakenen. Overigens is het wel zo dat de situatie wat dit betreft in veel gemeenten (veel) slechter is dan bij ons. Jan vB.

9 november 1989: de val van de Berlijnse muur

Dat is dus nu ruim 30 jaar geleden. Om speciaal bij die gebeurtenis stil te staan heeft de kerkenraad ds. Günther gevraagd op zondag 10 november, na afloop van de dienst (waarin zijn echtgenote voorging) vanaf 12 uur een lezing te houden over hoe dat nu was, in het Oost-Duitsland vóór de muur, en wat er veranderde na de val van de muur.

Ds. Günther had 10 november zelf ook een dienst geleid, ergens in de Achterhoek, en werd door een chauffeur uit die gemeente naar Zutphen gebracht. Helaas was die chauffeur niet erg op de hoogte van het stratenplan van Zutphen zodat we een tijd moesten wachten tot de spreker verscheen.

Maar gelukkig was mw. Günther bereid om iets over haar ervaringen te vertellen. Zij was in begin jaren '60 met een groep theologiestudenten uit Nederland op bezoek bij hun collega's in de DDR, waar zij haar toekomstige echtgenoot leerde kennen, die sinds zijn geboorte in Oost-Duitsland woonde. In 1969 trouwden zij, en het echtpaar woonde van 1969 tot 1987 in de DDR. Zij hebben de val van de muur dus niet *in* de DDR meegemaakt.

Ds. Günther arriveerde nog op tijd om zijn verhaal te kunnen vertellen.

Hij toonde een indrukwekkend relict van de Duits-Duitse grens, dat hij (natuurlijk na 1989) had meegenomen: een stuk prikkeldraad van de grens, gevouwen in de vorm van een kruis, met een stuk

van het hek en enkele attributen van die grens: isolatoren van de elektrische draad waarmee de grens werd beveiligd. Het kruis hangt thuis aan de muur. Het symboliseert volgens ds. Günther dat juist ook in de ellende God aanwezig is.

Het *omgaan met vrijheid* is een levensvraag voor hem, om mee te worstelen. Pas als je de vrijheid mist, kun je omschrijven wat het is. Geen volk gedenkt zijn vrijheid zonder onvrijheid en bevrijding te hebben meegemaakt. Verlies van vrijheid leidt tot verlies van identiteit.

Hij vertelde over zijn vader, die dienst nam in het Duitse leger, en sneuvelde in de 2^e wereldoorlog; en hoe hijzelf als kind ternauwernood aan een bombardement ontkwam, doordat hij “toevallig” net buiten de stad was. Hij vergelijkt de situatie van zijn vader met die van hem: onvrijheid in twee dictaturen. En hij vertelde hoe zijn zoon daar geen toekomst voor zich zag. En die vroeg zijn vader naar diens verantwoordelijkheid.

Ds. Günther geeft aan dat je vraagtekens moet zetten bij de grenzen van de vrijheid. Vrijheid is niet iets wat *bestaat*, maar vrijheid *gebeurt*.

Hij vertelde over de feitelijke gebeurtenissen in een historisch overzicht van de geschiedenis van de DDR: het ontstaan door de deling in geallieerde zones (conferentie van Potsdam) aan het eind van de oorlog, het verbod van de Russen voor de andere geallieerden om over land Berlijn te bereiken, wat leidde tot de luchtbrug naar Berlijn om die stad te bevoorraden (elke 3 minuten landde er een vliegtuig). Die situatie heeft ongeveer een jaar geduurd.

Tien dagen na het eind van de luchtbrug (mei '49) werd de Duitse Bondsrepubliek gesticht en iets later de Deutsche Demokratische Republik.

In de jaren die volgden nam de repressie in O-Berlijn toe, wat leidde tot een volksoptstand in juni 1953, die een groot aantal doden tot gevolg had. Ook werd op 17 juni een aantal standrechtelijk gedood.

Velen vluchtten naar het Westen, omdat de repressie steeds sterker werd. De DDR dreigde leeg te lopen, en om daar een eind aan te

Augustus 1961: de bouw van de muur

maken werd "de muur" gebouwd in augustus 1961.

In '87 verhuisde het echtpaar naar Nederland (mw. Günther had haar Nederlandse nationaliteit behouden). In dat jaar waren er rellen in de wijk

Kreuzberg in Berlijn, nav de leuze (van de communiste Rosa Luxemburg) "Vrijheid is steeds vrijheid van de ander".

We hoorden een chronologisch overzicht van wat er vanaf december '87 (overeenkomst tussen Reagan en Gorbatsjov) gebeurde en hoe er grote chaos ontstond in de zomer van '89 doordat vele oost-duitsers hun toevlucht zochten bij westerse ambassades, hoe in oktober enkele treinen van Praag via Dresden naar Oostenrijk reden, die mochten niet stoppen in Dresden, stopten toch, en werden bestormd door velen die mee wilden. Daarbij zijn velen in elkaar geslagen. Enkele dagen later was er een massale demonstratie in Leipzig met de leuze "Wir sind das Volk" die door de politie ongemoeid werd gelaten. In dezelfde tijd, te midden van grote demonstraties, werd het 40-jarig bestaan van de DDR "gevierd". Begin november verraste een demonstratie van naar schatting 800.000 mensen op de Alexanderplatz in Berlijn de autoriteiten. Die werden bang: angst voor mensen die geen angst hebben.

Op 9 november was de beroemde persconferentie waarop de mogelijkheid van uitreizen werd genoemd, en op de vraag van een journalist wanneer dat zou ingaan, het antwoord: sofort. Binnen een jaar nadien kreeg de vereniging van Oost- en West-Duitsland zijn beslag, met goedkeuring van Gorbatsjov. Overigens wel nadat Kohl Gorbatsjov economische steun voor de Sovjetunie toezegde.

De val van de muur leidde tot een extatische vreugde; op 10 november kwamen zo'n half miljoen Oost-Berlijners naar het Westen zonder dat er daarbij doden vielen.

Vreugde na de val van de muur in Berlijn

Na de lezing kwamen er nog enkele vragen.

Ds. Vos vroeg hoe dat was, leven in een dictatuur, de omgang met de mensen, wat kreeg je mee van de angst van de mensen?

Ds. Günther vertelt dat het went, leven in een dictatuur. Je sluit voortdurend compromissen, en je leeft in voortdurende angst, ook dàt went. Die gewenning maakt je sterker. De meeste angst moet je hebben voor mensen die geen angst kennen. Meedoen in het systeem, je innerlijk ervan losmaken. En de vreugde van het vinden van medestanders.

Wat ds. Günther nog meer vertelde is niet weer te geven in het bestek van dit stukje; wel kan ik nog melden: wij hoorden een indrukwekkend, soms emotioneel verhaal.

Jan van Beijeren

ANNA TOT JOZEF

Het eten was al opgedaan.

Ik had haar driemaal moeten roepen, had driemaal de lepel in mijn hand gewogen.

Toen zag ik haar op de drempel staan met nieuwe ogen,

groter, nee, kleiner, ik weet niet, ze gaven zich uit voor duiven, o ja, ik zag duiven achter haar sluier: de ogen van een bruid.

Zij dorst ze haast niet op te slaan.

Ze zei alleen: Een bries...

er is een bries door mijn kamer heen gegaan.

Ik weet niet waarom, maar ik geloof dat ik ben gaan staan.

Ik dacht opeens dingen uit boeken, ik weet niet, ik dacht aan een roos na zachte regen.

Ik stond met die lepel in mijn hand, van de wijs, verlegen; dat kwam door het licht dat zij in de kamer bracht; dat kwam door de witte holten boven haar blos, daar wilden de duiven uit los.

En het was

of achter haar huid een vuur te trillen stond, zoals dat bos, waarvan ik dikwijls las, dat brandde zonder te verteren, in heilige grond.

Wij aten zwijgend, zij en ik, als luisterend naar een ver zwaar onweer.

Pas na het danken, huiverend opgestaan, een ver zwaar, een oneindig ogenblik, keek zij mij aan.

O moeder, zei ze; een wingerd aan de deurpost, zachtjes bevend;

breekbaar; een kaars van wil je 't mij vergeven.

O moeder, zei ze

en schreide, maar ik zag geen traan.

En nog eens: moeder, of zij het woord kon strelen.

En langzaam, fluisterend:

Gegroet door een schaduw

nee,

Overschaduwd door een groet

(ik weet niet of ik het heb verstaan)

En zuchtend, dansend,

Onder geluk gebogen

(ik weet niet hoe ik het zeggen moet)

is zij de schemer het weiland ingegaan.

Er zijn dingen die ons te boven gaan.

Had ik maar tranen gezien, haar stem maar horen breken,

ik had haar naam geroepen, over haar haar gestreken,

maar zij was haar naam niet, ik heb niets gedaan.

Er zijn grote dingen aan haar gedaan.

Er zijn dingen aan haar gedaan

en wij zijn niet gewaarschuwd, wij de duiven

niet achter haar sluier neer zien strijken.

Wij zijn bedrogen;

zij is al hemelend; goud, en al gewogen;

zestien en zonder gisteren;

zestien en met verzadigde ogen.

God is met ons bezig, God is met ons bezig

en het is verschrikkelijk.

Wij zijn niet gewaarschuwd, wij zien geen schaduw, wij gaan

dingen uit boeken denken,

wartaal uitslaan.

Wij zullen zwijgen, jij en ik,
 wij zullen dikwijls eenzaam zijn voortaan,
 en stom geslagen en met lege handen,
 vervreemdend van de
 schouders en wangen waar zij nu naar staan.
 Zij zal veel dingen zeggen die wij niet verstaan.
 Zij zal van vuur zijn, en maar niet opbranden.
 Want als de bries haar dit heeft aangedaan,
 wat als de storm opstaat?
 En als de schaduw haar al doet verdwijnen,
 wat dan wanneer het licht eens in zal slaan?

Jongen, probeer haar tegemoet te gaan.

Michiel van der Plas, De oevers bekennen kleur

Collecteopbrengsten en bloemengroet

Zoals bekend is de tweede collecte steeds voor Kerk en Eredienst

<i>Datum</i>	<i>1^e collecte</i>	<i>doel</i>	<i>2^e collecte</i>	<i>bloemengroet</i>
22 sept.	€ 30,25	vredesweek	€34,05	ds. Van Alphen
29 sept.	29,80	wereldiac.	32,60	ds. De Hoop
6 okt.	38,10	Israëlzondag	31,60	mw. Hilbrands
13 okt.	61,05	voedselbank	50,87	dhr. P. vd Zalm
20 okt.	50,20	hospice	41,25	mw. Westdorp
27 okt.	48,65	lutherstg.	40,60	mw. Azink
3 nov.	58,90	zending KiA	54,45	dhr. Oonk
10 nov.	43,80	proj. diaconie	40,45	mw. Timmermans
17 nov.	25,80	Polen	27,90	dhr. Farzad Khani en mw. Sima Ghiazi

Van de geestelijke verzorgers van Sutfene ontving de redactie deze noodkreet, die we graag aan u doorgeven:

Oproep

Elke vrijdagmiddag om 15.30 uur houden we in de Lunette, Coehoornsingel 3 in Zutphen een kerkdienst voor onze cliënten, familieleden en andere belangstellenden. Voor onze cliënten is het vaak niet mogelijk een kerkdienst in hun eigen kerk te bezoeken en we merken dat de kerkdienst in de Lunette een belangrijk moment voor hen is.

Omdat de meeste cliënten rolstoelafhankelijk zijn, is er een groep vrijwilligers die de mensen gaat ophalen van de afdeling en later ook weer terugbrengt.

De kerkdienst duurt gemiddeld 45 minuten en na afloop is er koffie met een lekkere plak cake.

Wij zijn erg blij met de vrijwilligers die dit werk doen en weten ook dat het een gezellige groep is. Alleen zijn er de afgelopen maanden een aantal vrijwilligers uitgevallen wegens gezondheidsklachten. Nu zijn we op zoek naar mensen die onze groep vrijwilligers willen komen versterken.

Er wordt gewerkt met een rooster en u kunt zelf aangeven hoe vaak u wilt komen helpen.

Dus heeft u zin en tijd om onze groep te komen versterken, dan kunt u contact opnemen met:

Riekje Rijk, 06 13182098, e-mail: rrijk@sutfene.nl

Regina van Veen, 06 12970641, e-mail: rvanveen@sutfene.nl

Stadsklooster Avondgebeden Advent

In de komende adventsweken zal Stadsklooster Zutphen voor het eerst een open activiteit starten in de vorm van een Avondgebed. Dit Avondgebed heeft een eigen liturgie, met enkele liederen, een Bijbeltekst, tien minuten stilte, voorbede en mogelijkheid zelf een kaarsje op te steken dat tijdens de viering zal branden.

Deze open Avondgebeden worden gehouden op maandagavonden, vanaf 20.00 uur in de Sint Elisabethkapel. De toegangsdeuren van de kapel zullen open zijn op adres Tegnagelshoek 9, voorbij Odensehuis/Mariaschool, langs de slagbomen vinden we rechts aan de overkant deze kapel. De data zijn 2, 9, 16, en 23 december. Meer over Stadsklooster Zutphen vindt u op de site stadskloosterzutphen.nl, ook te bereiken via de site van Geloven in Zutphen. Ook kunt u zich opgeven voor het ontvangen van een maandelijks nieuwsbrief.

Carry Nijland.

Lebuïnusmis te Hengelo

Op zondag 10 november j.l. gingen Gerrit en Ineke Azink en Carry Nijland in op de uitnodiging van de Oud-Katholieke statie van Hengelo om met hen het hoogfeest van de Heilige Lebuïnus mee te vieren in de Lebuïnuskapel. Zoals de meesten weten is deze kapel de plaats waar de Lutherse gemeente Zutphen op de eerste zondag van de maand haar zondagse diensten houdt.

Deze zondag zou normaliter zijn gevierd als Gedachtenisfeest van de Heilige Martinus (Sint Maarten, naamdag 11 november). Een bekende heilige, oorspronkelijk uit Hongarije, later bisschop van Tours. De Statie vond het echter goed om ook eens de naamdag van een in Nederland meer bekende heilige te vieren, de Heilige Lebuïnus (afkomstig uit Engeland, van Angelsaksische ouders, naamdag 12 november). Aan deze Lebuïnus danken enkele plaatsen in Overijssel haar kerken, (Hengelo, Deventer) en ook Wilp (Gelderland). Deze missionaris kreeg van bisschop Gregorius van Utrecht in 754 de opdracht om de gebieden van het huidige Gelderland en Overijssel te kerstenen. De heidense Saksen in deze streken bleven nog lang weerbarstig, pas gebouwde houten kerkjes werden regelmatig in brand gestoken. En vaak even snel weer herbouwd. Karel de Grote voerde van 772 tot 804 oorlog tegen de Saksen. Lebuïnus bleef actief in deze streken en overleed in 773.

De Heilige Lebuïnus

Hij werd begraven in het door hem gestichte kerkje in Deventer.

In de mis ter herdenking van de heilige wiens naam is verbonden aan de kapel werd als intredezing een lied over Lebuïnus gezongen door de cantorij. Tekst van A. Zandbelt, melodie van T. Buursma, zetting van Gerrit Baas.

Hierbij de tekst van zijn lied

*In Engeland was een monnik. Lebuïnus was zijn naam.
Hij ging te scheep als pelgrim en kwam in ons land aan.
Hij stak de IJssel over, trok overal zijn sporen,
In Twenteland en Salland, zijn boodschap vond gehoor.*

*De eeuwen door gedragen, van oud op jong verteld,
Een schat in aarden vaten gekoesterd, doorverteld
Lebuïnus, schutspatroom van kerk en volk hier samen
Wij eren hem deez' naamdag voor al wat hij ons gaf.*

In de dienst van het Woord en de preek kwam vooral deze tekst uit Jesaja 49, 6 naar voren: "Ik stel u aan om een licht voor de volken te zijn, mijn heil moet reiken tot in de uithoeken der aarde." Zo zijn ook wij geroepen om op het fundament van Christus dit heil in onze tijd en onze wereld waar te maken.

Na deze Lebuïnusmis was er gezellig koffie met lekkers, veel gesprekken tussen aanwezigen uit zowel Oud-Katholieke Kerk als uit onze Evangelisch-Lutherse gemeente, later nog aangevuld met sap en wijn en hartige hapjes. Een bescheiden feestje. Vanuit onze gemeente hebben we een mooie bijenwaskaars cadeau gedaan. Met een vrolijke zon konden allen naar huis weerkeren. Carry Nijland.

Kerkdiensten in de komende weken

Aanvang in Lutherse kerk steeds om 10.15 uur, in de Wijngaard 10 uur, tenzij anders aangegeven.

<i>Datum</i>	<i>zondagsnaam/voorganger</i>	<i>kleur</i>	<i>collecte</i>
1 december Lutherse kerk Wijngaard	1^e zondag van Advent mw. M. Brussel ds. R. Heins	paars	opvang daklozen Arnhem
8 december Lutherse kerk Wijngaard	2^e zondag van Advent mw. ds. L. Vos mw. ds. I. Pijpers	paars	gevangeniswezen
15 december Lutherse kerk Wijngaard	3^e zondag van Advent ds. F.A. Wiersma ds. R. Heins	paars	kerstpakketten
22 december Lutherse kerk Wijngaard	4^e zondag van Advent ds. H. Günther mw. G. Pols	paars	onderhoudsfonds
24 december Lutherse kerk (19 u) Walburgis (19 u) Walburgis (23 u)	kerstavond mw. ds. L. Vos mw. ds. I. Pijpers ds. R. Heins	wit	kinderen in de knel (KiA) (kinderkerstfeest) (kerstnachtdienst)
25 december Lutherse kerk Wijngaard	1^e Kerstdag mw. ds. L. Vos, HA mw. ds. I. Pijpers	wit	kinderen in de knel (KiA)

29 december

Lutherse kerk
Wijngaard

1^e zondag na Kerst

mw. ds. F. van Zoelen
mw. E. Kopmels

wit

diaconie

5 januari

Lutherse kerk
Wijngaard

Epifanie

mw. ds. L. Vos
mw. ds. I. Pijpers

wit

diaconie

12 januari

Lutherse kerk
Wijngaard

1^e zondag na Epif. wit

mw. ds. L. Vos
ds. R. Heins HA

onderhoudsfonds

19 januari

Lutherse kerk
Wijngaard

2^e zondag na Epif. wit

ds. O. Mulder
mw. ds. I. Pijpers

Polen

26 januari

Lutherse kerk
Wijngaard

3^e zondag na Epif. wit

ds. J. Uytenbogaardt HA
ds. R. Heins

opv. daklozen

2 februari

Lutherse kerk
Wijngaard

4^e zondag na Epif. wit

dr. D. Akerboom
mw. ds. Pijpers (kinderleerhuis)

werelddiaconaat

9 februari

Lutherse kerk
Wijngaard

Septuagesima**groen**

ds. F.A. Wiersma catechese (KiA)
mw. ds. I. Pijpers (kinderleerhuis)

16 februari

Luthers kerk
Wijngaard

Sexagesima**groen**

ds. W. Sarolea hospice
mw. ds. I. Pijpers, HA

Kerkdiensten in de Johanneskerk in Tweekelo:

26 december ds. J. Wiegers
23 februari ds. F. Wiersma
Aanvang steeds 10.30 u.

Kerkdiensten in de Lebuïnuiskapel in Hengelo:

Aanvang steeds 10.30 u.
5 januari mw. ds. A. Fuhrman
2 februari ds. N. Pronk

Middagpauzediensten in de Lutherse kerk elke donderdag om 12.15 u.

5 december ds. S.A. Meijer
12 december mw. ds. I. Builtjes-Faber
19 december ds. W. Stolte
26 december *geen dienst*
2 januari ds. W. Stolte
9 januari mw. N. Bilder
16 januari mw. ds. D. van Alphen
23 januari ds. Sa.A. Meijer
30 januari dhr. R. de Boer
6 februari ds. W. de Bruin
13 februari ds. J. Boer

Bankrekening Diaconie:

NL74ABNA 055 41 58 094 t.n.v. Diaconie Evangelisch-Lutherse Gemeente Zutphen

Bankrekening Evangelisch-Lutherse Gemeente Zutphen:

NL18ABNA 048 63 42 522 t.n.v.

Kerkrentmeester van de ELGZ te Almelo

Financiële bijdrage De Omroeper:

Postgiro NL72INGB 000 092 02 24 t.n.v. Evangelisch-Lutherse Gemeente te Zutphen
o.v.v. "voor de Omroeper"

Autodienst:

Wilt u opgehaald worden om naar de kerk te gaan? Belt u dan uiterlijk een dag
tevorens naar Jos Petersen (0575-511543).

Hand- en spandiensten:

Peter Folmer (0575-521437; e-mail: peter@folmer-pruis.nl)

Gegevens preekplaats Tweekelo:

Johanneskerk, Tweekelerweg 110, 7547 RN Enschede

Kerkrentmeester Tweekelo:

Mw. F.A. van Dijk

Duivenvoorde 20; 7608 KW Almelo; tel.: 0546- 825059

e-mail: f.a.vandijk@utwente.nl

NL65RABO 012.22.89.986 t.n.v. ELG Enschede

Contactadressen Tweekelo:

Mw. P. Veerman - de Graav, Gentiaan 15, 7521 BE Borne

tel. : 074-2662998;

Gegevens preekplaats Hengelo:

Lebuïnuskerk, Dorpsmatenstraat 40, 7551 BV Hengelo

De directe link facebook: <https://www.facebook.com/Lutherse-Gemeente-Zutphen-1774720556083227/>

**Kopij voor het volgende nummer inleveren: uiterlijk zaterdag 1 februari
2020 bij de redactie p/a : janvanbeijeren@planet.nl**

Indien onbestelbaar:

Retouradres:

Heeckerenlaan 24
7203 BC Zutphen